

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 26 Ιανουαρίου 2021

Τα κενά στην ανταλλαγή φορολογικών δεδομένων στο εσωτερικό της ΕΕ ενδεχομένως ενθαρρύνουν τη φοροαποφυγή και τη φοροδιαφυγή

Σύμφωνα με νέα ειδική έκθεση που δημοσίευσε σήμερα το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), η ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ δεν έχει ακόμη φτάσει σε επαρκές επίπεδο ώστε να διασφαλίζεται η δίκαιη και αποτελεσματική φορολόγηση στην ενιαία αγορά. Τα προβλήματα δεν αφορούν μόνο το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ αλλά και την εφαρμογή του στην πράξη και την παρακολούθησή του. Ειδικότερα, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι οι πληροφορίες που ανταλλάσσονταν ήταν χαμηλής ποιότητας και δεν αξιοποιούνταν επαρκώς.

Ο ολοένα αυξανόμενος όγκος των διασυνοριακών συναλλαγών δυσχεραίνει τον από μέρους των κρατών μελών ορθό υπολογισμό των οφειλόμενων φόρων, ενθαρρύνοντας έτσι τη φοροαποφυγή και τη φοροδιαφυγή. Τα απολεσθέντα μόνο λόγω της φοροαποφυγής εταιρειών φορολογικά έσοδα στην ΕΕ εκτιμάται ότι κυμαίνονται ετησίως μεταξύ 50 και 70 δισεκατομμυρίων ευρώ και ότι φθάνουν τα 190 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου εάν ληφθούν υπόψη ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις και οι αδυναμίες στην είσπραξη των φόρων. Η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών είναι, ως εκ τούτου, απαραίτητη για να διασφαλιστεί η πλήρης είσπραξη των φόρων στον τόπο όπου οφείλονται.

«Η φορολογική δικαιοσύνη είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία της ΕΕ: ενισχύει το αίσθημα ασφάλειας των φορολογουμένων, αυξάνει τις επενδύσεις και τονώνει τον ανταγωνισμό και την καινοτομία», δήλωσε η Ildikó Gáll-Pelcz, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδια για την έκθεση. «Με τις πρωτοβουλίες των τελευταίων χρόνων οι διοικητικές αρχές έχουν αποκτήσει άνευ προηγουμένου πρόσβαση σε φορολογικά στοιχεία. Εντούτοις, πρέπει να

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

αυξηθεί σημαντικά ο βαθμός χρησιμοποίησης των πληροφοριών που ανταλλάσσονται ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό του συστήματος.»

Το νομοθετικό πλαίσιο που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών είναι διαφανές και λογικό. Ωστόσο, οι ελεγκτές προειδοποιούν ότι εμφανίζει σημαντικά κενά. Κατ' αρχάς, εξακολουθεί να μην είναι πλήρες όσον αφορά την περιστολή της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής. Παραδείγματος χάριν, τα κρυπτονομίσματα, αλλά και άλλες μορφές εισοδήματος, δεν καλύπτονται από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων, με αποτέλεσμα να παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αφορολόγητα. Δεύτερον, δεν παρέχεται επαρκής στήριξη στα κράτη μέλη. Ειδικότερα, η Επιτροπή ελάχιστα ασχολείται με το πρόβλημα της κακής ποιότητας των δεδομένων και δεν αξιολογεί την αποτελεσματικότητα και τον αποτρεπτικό χαρακτήρα των κυρώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Τέλος, πρέπει να παρέχει περισσότερη καθοδήγηση για να βοηθήσει τα κράτη μέλη, ιδίως στον τομέα της ανάλυσης και χρήσης δεδομένων.

Παρά τη σημασία που έχει για τις φορολογικές αρχές να έχουν καλύτερη εικόνα των τομέων που πλήττονται περισσότερο από τη φοροαποφυγή και τη φοροδιαφυγή, προκειμένου να είναι σε θέση να λαμβάνουν τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα, η ΕΕ δεν διαθέτει πλαίσιο για την παρακολούθηση των επιτευγμάτων του συστήματος. Οι ελεγκτές επισημαίνουν ότι, στην πράξη, απουσιάζει ένα ενιαίο σύνολο δεικτών επιδόσεων στην ΕΕ για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των φορολογικών πληροφοριών που ανταλλάσσονται μεταξύ των κρατών μελών.

Προκειμένου το σύστημα ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών να λειτουργήσει σωστά, τα δεδομένα πρέπει να είναι ακριβή, πλήρη και να ανταλλάσσονται εγκαίρως. Οι ελεγκτές επισημαίνουν ότι, δυστυχώς, αυτό δεν συμβαίνει πάντοτε. Επιπλέον, οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες κατά κανόνα δεν αξιοποιούνται επαρκώς, με αποτέλεσμα να προκύπτει φορολογικό έλλειμμα. Ωστόσο, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι οι ανταλλαγές κατόπιν αιτήματος, όπως και οι αυθόρμητες ανταλλαγές, λειτουργούν ικανοποιητικά. Ομοίως, οι ταυτόχρονοι έλεγχοι που διενεργούνται από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη σε φορολογούμενους κοινού ή συμπληρωματικού ενδιαφέροντος έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικό εργαλείο για τον έλεγχο της φορολόγησης διασυνοριακών συναλλαγών.

Γενικές πληροφορίες

Η είσπραξη των φόρων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ωστόσο, η ΕΕ μπορεί να τα βοηθήσει στην καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, καταβάλλει προσπάθειες για να ενισχύσει τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την αποτελεσματικότητα των εθνικών φορολογικών συστημάτων στην ΕΕ. Προς τούτο, έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα που εξυπηρετεί τη μεταξύ κρατών μελών ανταλλαγή τόσο φορολογικών πληροφοριών όσο και πληροφοριών σχετικά με χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς. Σύμφωνα με τα πρότυπα του ΟΟΣΑ, οι φορολογικές αρχές της ΕΕ έχουν επίσης συμφωνήσει να συνεργάζονται στενότερα όχι μόνο για την ορθή εφαρμογή των φορολογικών κανόνων αλλά και για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής.

Η οδηγία για τη διοικητική συνεργασία του 2011 αποτελεί τη θεμελιώδη νομοθετική πράξη της ΕΕ στον τομέα της διοικητικής συνεργασίας όσον αφορά την άμεση φορολογία. Με τις αρκετές τροποποιήσεις των τελευταίων χρόνων, το πεδίο εφαρμογής της έχει διευρυνθεί.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σε πέντε κράτη μέλη: την Κύπρο, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία και την Ισπανία.

Η ειδική έκθεση 03/2021, με τίτλο «Ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών στην ΕΕ: άρτιο σύστημα, αλλά η εφαρμογή του παρουσιάζει αδυναμίες», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως στα εθνικά κοινοβούλια, σε παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και σε εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνονται στις εκθέσεις του υλοποιούνται.

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη έκθεση:

Vincent Bourgeois – vincent.bourgeois@eca.europa.eu
τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν.: (+352) 691 551 502